

L'ECLÈCTICA

À l a n G r e u s
L'HEREU

PREMI DE NOVEL·LA CIUTAT D'ALZIRA

[2 DE JULIOL DE 1998]

–Gabriel, et busquen.

Ha endevinat la veu de la dolça Almudena a l'altra banda del fil telefònic. Baix, a recepció, hi ha algú que pregunta per ell. Ha badat durant dos segons: hi rep escasses visites, a la faena, i no recorda haver quedat amb ningú, hui. Fulleja l'agenda, amb un aire mig d'intriga mig d'indolència. Fa un temps que està una mica estrany. Fins i tot la Sònia li ha insinuat alguna cosa. «Se t'obliden les coses», li diu. De tant en tant, és cert, enmig d'alguna conversa, se sorprén ell mateix amb la mirada perduda; li costa mantenir-hi l'atenció, i l'ensurt sobtat quan el requereixen provoca un arrufament de desconfiança en l'interlocutor. «L'edat!», diuen. Uns investigadors canadencs asseguren que a partir dels trenta-cinc es pot apreciar en l'home –diuen *home*, en masculí– un deteriorament accelerat de les neurones. La reflexió en silenci se li ha allargat massa i un migrat borborigme que semblava anunciar el tall de la comunicació li ha recordat que té l'auricular apegat a l'orella: «Un amic de facultat», ha sentit. La dicció de la dolça Almudena té, cant e tenor, un deix especial que, després de quasi cinc anys, encara no ha encertat a definir. Més d'una vegada li ha renascut la vena poètica (que pensava tenir ja mig estantissa) i ha gosat assajar-ne una definició; al final, però, no hi reïx, i ho deixa córrer. Al capdavall, sempre

es queda amb la idea que és una sensació ben difícil d'explicar, la que se li abraona en escoltar aquella veueta, aquella mena de parrupeig de tórtora, aquella cantarella modulada que et tenalla l'esme amb el seu ritme melós i t'impedeix la rèplica instintiva pròpia de les converses habituals.

Finalment reacciona. Assaja una ganyota d'incomprensió i demana a la dolça Almudena que faci pujar la visita. Qui afirmà que és només amb decisió, que un hom pot véncer la incertesa?, es diu estarrufant el coll.

Recolza el cap al respatler de la cadira i es desempereseix amb mandra. Fa gairebé deu anys que acabà a la facultat. Ara mateix no recorda ni l'última vegada que va parlar amb algun dels companys d'estudis. Ben mirat, amics, allò que en diem amics, no n'hi deixà gaires. De vegades algú li ha retret que no és precisament el tipus de persona amb el grau de confiança necessari per a consolidar relacions d'amistat sinceres (algun imbècil que juga a la psicoanàlisi barata, sens dubte). Si no va errat, Antonio, *el Murcià*, un xicot bonhomiós i sorrut que no freqüentava els grupets, es va quedar al Departament de Teoria dels Llenguatges. A Guillem, li concediren un lectorat, va marxar a un país de l'aleshores Europa de l'Est (seduït per les reminiscències del teló que segons ell encara maldaven per sobreviure-hi) i se li va perdre el rastre des d'aquell moment. I Maria... Bé, pel que fa a Maria, prefereix no remenar-hi massa, en els pous obscurs dels records. Sap per experiència que burxar en la memòria sol provocar-li una mena de còssor interna que li malmet el dia sense remei. I troba que ja no té edat per a tantes collonades masoquistes. Les últimes notícies que en tingué la situaven a Barcelona, treballant en una productora de televisió independent que feia coses per a

una multinacional italiana. Els intents posteriors per saber-ne alguna cosa han resultat infructuosos. De la resta de gent, mai no n'ha sabut res (i, posats a ser sincers, cal fer constar que mai no ha patit la fiblada curiosa que impel·leix a esbrinar-hi). A hores d'ara la major part deu ser en un d'aquells podrimeners que són els instituts de secundària. Encara sort que ell es va resistir a la febre col·lectiva de llançar-se com un lleó famolenc a la recerca d'un racó al recer de l'administració educativa! (Ben pensat, potser no és el lleó l'animal adequat per a la metàfora.) Ara com ara –n'està més segur que mai–, no ho hauria suportat gaire temps. Només de pensar-hi, ja s'esborrona.

Alena fondo i fa una repassada al despatx. La veritat és que tampoc no és per a sentir-se'n excessivament orgullós, del que ha arribat a aconseguir. (Fet i fet, fins i tot aquest darrer verb li resulta impropï.) De vegades hi pensa, i les conclusions a què arriba no són el que se'n podria dir *satisfactòries*. No es tracta en absolut de tirar-se en cara res, de menysvalorar les decisions preses o de penedir-se per l'ocasió perduda o el temps esmerçat inútilment en allò o en allò altre, però... al cap i a la fi, en què s'ha convertit? En un simple assessor lingüístic d'una institució pública de segona? On han fet cap tots els somnis de joventut, l'ambició literària, l'esperit de rebel·lia de què tan segur estava, la pruija altruista i el deler, arribat el cas, de donar-ho tot per tothom?

S'alça de la cadira i es dirigeix al finestral. Per un moment ha escoltat les paraules del pare retrunyint-li al cervell: «Procura sempre arribar a algun lloc. Si no ets ningú, ho tens ben negre». A la plaça, a sobre de les oliveres, un esbart de coloms li segresta l'atenció, que, dos segons després, acaba

perduda més enllà de les teulades del barri antic. És curiós, això dels coloms esportius. El darrer adjectiu el fa reflexionar sobre l'afecció inútil de passar el temps, armat amb *walkie-talkie*, amb el coll tort i la mirada perduda cap als terrats, a la recerca d'un pardal pintarregat.

Fixa novament la vista a l'horitzó. Un vesprada més, aqueixa boirina que anuncia unes darreres hores de calitja apegalosa. En tornar cap a la cadira, fa un llambrec a la reixeta que hi ha arran de sostre. «Per quins cinc sous deuen haver apagat ja l'aire condicionat? Hòsties de voler estalviar a costa de tocar-te els collons de mala manera!»

Ha escoltat tres trucs compassats i han xerricat les frontisses. La presència de Robert Arnau al lllindar de la porta l'ha deixat atònit. No pot dir que fóra l'última persona que esperava trobar-hi, palplantat, amb el pom del seu despatx a la mà, perquè, posat el cas que hi haguera una llista de gent no esperable, ni tan sols pensaria a incloure'l. Arnau l'ha saludat efusivament, tal com escau quan es retroben dues persones després d'un grapat d'anys sense haver-se vist: «Amic Pellisser, amic Pellisser!». Ell, encara sorprès, ha reaccionat vacil·lant i ha dit tres banalitats mentre encaixaven. Ves per on, Robert Arnau! Quants anys deu fer, que no es veien? L'ha convidat a seure just en el moment que ja feia la menció de deixar-se caure a la cadira de visites. A primera vista, no hi ha apreciat gaires canvis: la seua vestimenta habitual de texans, armilla i ulleres redones, i el seu posat envanit característic. Ara duu, això sí, patilles llargues i escasses i s'ha decidit per un pentinat auster, poc acurat, que li carrega potser més el seu caràcter de bohemí de la postmodernitat (pressuposant, evidentment, que encara se'n postule com a

capdavanter). Els gestos, els seus de sempre: mira ací i allà, mans en alt unides pels tous dels dits en actitud pròpia de capellà oficiant, i somriure fals cada vegada que, solemnnial, belluga la barbeta per afirmar.

Coincidí amb Arnau a la facultat els dos últims anys de carrera. No era allò que se'n diu precisament un *amic*. (Recorda l'anunci de la dolça Almudena i pensa que, per aquella banda, continua mentint més que alena.) El tracte va ser més prompte esporàdic, l'imprescindible. Resulta curiós fins i tot que la relació més directa que van mantenir fóra una discussió literària pujada de to que quasi els mena a les mans. Arnau era un individu una mica especial; es vanava d'ésser l'intel·lectual del curs i freqüentava les tertúlies del grupet de joves escriptors que en aquells anys excel·lien en els certàmens literaris de moda. Això feia que no desaprofitara l'avinentsa de donar lliçons pertot sobre el que en aquell moment havia de ser la literatura, sobre el deure de l'escriptor davant la societat o sobre la qualitat literària de tal o tal altre autor.

Al marge del món oficial de l'intel·lecte i la sapiència literària a què pertanyia Arnau, un grupet alternatiu constituí una colla que organitzava recitals poètics al bar del col·legi major. Una espècie de temptativa d'anar contra tot allò establert? Probablement així ho devien considerar llavors. Ara per ara, la interpretació podria anar per un altre costat ben diferent (potser la construcció d'un lloc comú que amagara la malaptesa del grup per a assolir alguna meta important?; potser la necessitat d'aquest redós només com una mena de sublimació pel sentiment d'inferioritat que suposava tenir una joventut empresonada en una època anodina, eixorca d'ideals?).

Arnau sempre hi voletejava amb l'esperança poc dissimulada que el convidaren a unir-se al grup, i poder demostrar-los la seua *vàlua* com a lletraferit: les seues reflexions sobre les darreres tendències poètiques al recer de la semiòtica, les disquisicions sobre la vigència dels poetes dels setanta o les denúncies sobre l'afany espuri de recuperar els hermeneutes del sis-cents com a referents clàssics. Ells, però, no el podien ni oldre, i mai no li donaren l'oportunitat d'afegir-s'hi. (Ara que el té davant després de tant de temps, li puja pit amunt una sensació agradabilíssima en sentir-se convençut que aquell desdeny el feria força.) Assistia, això sí, a alguna de les sessions públiques al teatre del campus, però sempre arraconat a les últimes files, de segur que amb un rosec de fel a la gola. Un matí, treballant Rosselló-Pòrcel a classe, Arnau féu una dura crítica al comentari d'un poema que ell acabava d'analitzar. El furibund atac, totalment fora de lloc, deixà tothom bocabadat pel component personal que sens dubte se'n traslluïa. En finalitzar, ell se li adreçà i li retragué la seua actitud. Arnau amollà un somriure burleta i li etzibà una barroeria. La presència de Maria n'impedí un desenllaç violent. Des d'aquell instant, si no li falla la memòria, no havia tornat a parlar amb ell a soles. Només recorda haver-hi coincidit en un parell d'actes a la Universitat Vella o en uns curssets a la UIMP. És per això que la visita li ha resultat tan increïble. Més encara, pel seu to cordial a manera de vell amic de temps difícils i, ahora, feliços.

Robert Arnau parla amb molta fluïdesa, com ja era habitual fa ara vuit anys. Mentre ell ha conduït la memòria anys enrere, l'altre ha estat soltant una tirallonga d'opinions de temes ben diversos. Continua agradant-li el fet de portar les

regnes de la conversa, i pràcticament li impedeix d'intervenir-hi. Introdueix el tema, l'argumenta, es fa les qüestions aclaridores ell mateix i fins i tot gosa reproduir les paraules i les reflexions que, segons ell, hauria de dir i fer-se l'interlocutor. Per això, no li ha donat ni l'oportunitat de preguntar-li pel motiu d'obsequiar-lo amb la seua presència. Bé, en realitat no n'hi havia cap, de motiu, ha aclarit el visitant quasi llegint-li el pensament. Qüestions familiars l'han dut a Recaptació (unes terres de família, creu recordar que li ha dit). Ha llegit al directori el nom d'un vell conegut i...

«Un vell conegut...» Té collons la cosa!

Li ha explicat fil per randa les seues *desgràcies*. Des que acabaren a la universitat, encara no ha trobat una activitat que el satisfaga totalment («a bastament», ha dit Arnau). El doctorat, sobre unes investigacions cal·ligràfiques del segle XIV o una cosa així, el té una mica desatés. Ha realitzat algun viatge a Itàlia per documentar-se sobre diversos aspectes que concerneixen la tesi, però s'avorreix amb tanta feina ingrata, i el projecte avança a poc a poc (ell ha dit «a pleret»). En realitat, diu, tot això són... com diria jo?, fútileses; és la tasca creativa la que m'ompli, ja saps... Sí, és clar, entenc, ha pogut enfilar ell aprofitant una petita pausa. I sí, l'entén, és clar que l'entén; fins i tot el molesta haver-lo entés, perquè també a ell li coven les *fútileses*, i també ho pensa, de tant en tant, que això de la correcció i la traducció té més de secretari que no de creador, i que no ha de deixar passar el proper període de vacances per posar-se a redactar una novel·la, *la* novel·la. Si Arnau ha dit «fútileses» referint-se a la tesi, què deu pensar d'estar-se huit hores davant una pila de papers armat amb bolígraf roig i un diccionari de sinònims?

Segons manera, col·labora en dues revistes fent ressenyes de novetats poètiques i té pendents diversos treballs d'edició. Tot plegat, res important, ha dit amb un to petulant que tufeja. Actualment, ha soltat ufanós (com aquell que ha estat preparant el terreny per llançar el *knockout* a la barbeta), està acabant un llibre que pensa presentar a un premi literari. Tot i tenir enllestida una novel·la, diu que prefereix presentar un dietari a un premi d'assaig. Segons ell, estan de moda, i això cal aprofitar-ho. A més a més, està ben segur que pot guanyar-lo si truca a les portes adequades. El darrer mot, l'ha subratllat amb un gest a l'aire d'índex i cor de les dues mans, com si hi posara cometes.

Ha continuat parlant de tot un poc i, com era previsible, ha acabat fent referència a la literatura actual. Ell ha intentat respondre a la pregunta sobre quina era la seua opinió, però aviat ha comprés que devia tractar-se d'una pregunta retòrica, perquè Arnau no ha deixat que li eixira cap mot de la boca. Ha tornat a remarcar la importància dels dietaris i del gènere assagístic en general: que si ja estava bé que es redescobriera realment la figura del mestre de Sueca, que si no es potencia prou des de les instàncies públiques adequades la reflexió sobre l'entorn sociopoliticocultural, que les editorials transgredeixen les regles del que ha de ser la seua comesa social menystenint la literatura d'idees i promovent la insubstantialitat d'obretes de segona que no aporten res...

Inconfusible! La seguretat del triomfador! El temps, en aquest aspecte, tampoc no sembla haver-hi canviat res: Robert Arnau continua amb el seu aire proterviós i amb la seua postura de grandesa farisaica. Tot ho sap, ho pot aconseguir tot, no li cal cap ajut. Ell no li coneix, però, cap

publicació, almenys que haja tingut un cert ressò, perquè ha de reconèixer que no està molt al dia, pel que fa a les novetats literàries. On és el gran literat, doncs? Potser engalipa algun ignorant, amb aqueixa xerrameca de retòric de cap de setmana, però no a ell. En el fons continua sent el mateix pobre fracassat de la facultat. Que et compre qui no et conega.

Ha obert la bústia i ha engrapat el feix de papers: rebuts de tots colors, publicitat de mitja dotzena de centres comercials i dues cartes a nom de l'antic inquilí. Com que li coneix el costum quasi malaltís de mirar la bústia així que traspasa el vidre de la porta principal, Lola hi ha deixat una noteta informant-lo de dues telefonades: l'una del dentista i l'altra de la Sònia. Merda! El dentista! Hòsties consagrades! Li havia d'haver telefonat per anul·lar la cita d'ahir. Per reblar el clau, l'ascensor no funciona. Bingo! *Rien ne va plus!* Damunt, dijous.

Els dijous són sens dubte els pitjors dies: quedar-se a dinar a la cafeteria el deixa baldat i, en arribar a casa quan ja fosqueja, no té forces per a ficar-se a la cuina. Lola insisteix que es compre un microones i d'aquesta manera li hi podrà deixar alguna cosa preparada, però ell no vol ni sentir-ne parlar. Està fart de tants artefactes elèctrics que al final sempre acaben, infrautilitzats, llançats per algun racó. A més a més, la dèria pel menjar digne és un dels principis que encara manté de la seua darrera època d'estudiant. (Passa, tanmateix, que els principis acaben sovint relegats a un segon terme en l'ordre de prioritats, i ara com ara potser li sobriarien dits d'una mà, si volia enumerar-los.) Algun mecanisme instintiu li recorda que només falten deu dies per a les vacances, però la lassitud que li amara el cos li bescanvia la pensada transformant el *només* per un *encara*.

Mentre es dirigeix a la cuina a buscar una cervesa pensa que farà bé de desconnectar el telèfon. La Sònia deu ser a punt de trucar i no se sent gens predisposat a mantenir una conversa afable amb ella. Mai no li passà pel cap que la història poguera durar tant. Un rotllet temporal, una aventurera... (I l'Ausiàs, i la carn...) Però no, les dones sempre han de voler-ne més. Si més no les dones de hui en dia. (Hui en dia? Que potser ell no hi pertany, a aquest *hui*, a aquest *dia*?) Ja ho deia no sé quin intel·lectual: «Alerta amb la joventut que empeny amb massa força: et crebantarà els fonaments i et voldrà xuclar fins al moll de l'os». Al capdavall, ella no em pot retraure res, es diu en un intent de llevar-se de damunt un lleuger sentiment paternal que l'ha envaït a traïció: mai no li he donat esperances de cap mena.

Ha eixit a la terrassa. Un dia d'aquests s'haurà de fer l'ànim i dedicar unes hores a les plantes. N'hi ha que ja comencen a semar-se. Aquesta basca que ja ofega... Segurament meneja part de raó Lola, quan diu que no el veu tenint cura del món vegetal, que això és per a una altra classe de gent (i arrossega *gent* amb un to de sarcasme que a ell el trau de polleguera), i que el que ha de fer un home d'estudis com ell és llançar-se al món de l'escriptura professional, que això sí que deu donar diners, don Gabriel, escriga, home, escriga, reprenga els projectes. Ha! Pobra ignorant. S'ha abocat a la barana i ha mirat el breu fuetgeig de les ones a la platja. Serà una nit tranquil·la. La remor és una remor somorta, com amansida per la fosca de mar endins. Tot i que sembla prematur, li fa l'efecte que comença a acurtar el dia. L'aire humit va calant el cos i l'olor de sal estamordeix. El veí de baix diu que vol vendre's l'apartament, que pateix no sé quina classe

de malaltia que l'obliga a mantenir-se allunyat de la humitat de la mar. El metge li ha recomanat que canvie d'ambient. Ha! El metge! De debò arribarà el dia que els maleïts metges es posaran d'acord, sobre el que és o no és bo per a aquesta entelèquia que ells en diuen *salut*?

Arribat en aquell punt de la reflexió, la imatge de son pare l'assalta sense contemplacions. Durant dos segons s'esforça a esborrar-la, però és debades: tancar les parpelles no li serveix de res. L'haurà d'anar a veure el proper cap de setmana. Deu fer tres o quatre setmanes que no hi va. Ha anat ajornant les visites amb excuses hipòcrites des que va empitjorar el seu estat. Ara se'n sent una mica culpable i té la necessitat d'expiar la falta, tot i que aquesta necessitat li torpedine els seus principis agnòstics.

Alça la vista a la recerca del redolí blancús. No és la tallada de meló de tot l'any de què li parlava la mare quan, de menut, ell li demanava algun conte al balcó mentre ella l'empapussava pacientment. No té tampoc la redonesa quasi perfecta del pleniluni. Només és una lluna vulgar. Possiblement se li encomane, la vulgaritat, del temps que vivim. Diuen que fa molts anys que li l'hem transmesa ja a la mar, la mediocritat d'aquest final de mil·lenni. I la lluna en beu a dojo, de la mar.

S'ha assegut en la cadira de vímet i ha fet un glop de cervesa. El gust amargant li activa una carassa mandrosa. No sap ben bé per què en pren: la majoria de les vegades se li fa agra. Aqueixa maleïda dispèpsia! Tanca els ulls i la idea de la Negròr li produeix un retorçó de ventre. Què faria, si li detectaren una malaltia incurable (mal lleig, en diuen, els hipòcrites)? Què faria, si visquera a terminis, si visquera el

no-temps, si els dits de la mà no foren prou per a retenir no ja l'arena de la platja, sinó l'aspra terra roja del camp? No hi valdria, la poesia, ni els desitjos eterns, ni les presses luxurioses... Deu ser quelcom semblant als moments de refugi enmig d'un d'aquells problemes en què, al capdavall, has afluixat la corda. De segur que intentaries viure al màxim, però viure amb majúscula: estar al costat de les persones que tens més a prop, aquelles que no et fan explotar el cor de passió, però que et relaxen amb la seua presència a tocar. Quina meravella, quin gust més magnífic, en aquells curts segons que, tot i tenir ocupats –perquè tens tots els segons ocupats en *allò*–, una sensació de beatitud i benestar et solca el cos de dalt a baix, et fon el gebre que et comença a cobrir la pell i t'ompli la vida amb un somriure feliç, efímer potser, però feliç. Llavors res no importa gens, i fins i tot arribes a pensar que podràs sortir-te'n; i, malgrat que saps que és impossible, el mot *impossible* perd el seu significat i vences aquesta batalla, la batalla d'haver viscut només uns segons de gaubança manllevada.

El sortit que li provoca el ring del telèfon li ha accelerat el cor desagradablement, i ha deixat anar una blasfèmia. No s'ha recordat de desconnectar-lo. Deixa que sone i sone. Present el rostre irat de la Sònia a l'altra banda del fil. Ara mateix, *fill de puta* deu ser l'expressió més fina que li dedica. Que es fota! A mitjan d'un dels rings la comunicant es cansa i el silenci hi torna, només aigualit pel dringueig dels llautons de la cortineta.

Encara li volta pel cap la sorprenent aparició de Robert Arnau. No encerta a entendre gaire bé de quina manera l'ha afectat, però el ben cert és que no es pot deslliurar del cuc

que des de mitjan vesprada li cabdella el pensament. Potser la influència que exerceix Arnau sobre ell és més gran del que es pensava fins ara. Aquella aura de lletraferit que l'encimbellava fins als sostres de la literatura, els seus ambiciosos projectes literaris, la fastigosa confiança en si mateix que et feia sentir inferior... Si ha de ser sincer, haurà d'acabar reconeixent-ho: no sabria dir certament si és admiració o només es tracta d'una mena de sentiment de gelosia, però sempre ha experimentat quelcom d'especial envers aquella persona.

Fa tres anys que no escriu pràcticament res. Escriure! Fins i tot no sap ni el temps que no hi havia pensat, a agafar el llapis i prendre algun apunt. Algun relat espars i una vintena de fulls d'una novel·la que s'arrossega pels calaixos no recorda des de quan i per a la represa de la qual encara no ha trobat el moment oportú. Els versos, no cal dir-ho, ja fa temps que els ha oblidats. (Fins i tot en algun moment difícil, ha ofegat la idea de rellegir-los amb un pensament d'autocompassió que després li fa fàstic.) Algú va dir que un hom ha de saber reconèixer-se les limitacions i no escollir camins que sap per endavant que no el conduiran enlloc. «No et duran enlloc.» La imatge del pare se li torna a fer visible. Aquesta frase no l'hauria dita, fa uns anys: li hauria sonat a prejudici conservador i l'hauria blasmada de seguida. Però això era fa uns anys.

S'ha adreçat a la biblioteca. En obrir la porta, una flaire d'ambientador agressiu quasi el tira de tos. Hòsties! Lola, que deu haver fet neteja a fons, hui. Li té manat que no hi vol aquella olor tan intensa, en aquesta habitació. Ella li replica dient que, allà dintre, l'olor d'humitat i de paper fan l'ambient irrespirable, i que això no és gens sa. Torna-li la trompa

al xic, amb la cançoneta de la salut... Ha obert la finestra que dóna a llevant a fi d'orejar la peça. Què collons li importa a ell la salut si la biblioteca put a jardí tropical? A més, li té ben manat que s'abstinga d'entrar en aquella habitació. Doncs res, des de fa un temps, ni cas: sempre hi troba una excusa. Després, posat a buscar alguna cosa, allà dins! Ha encés el llum de damunt la taula i ha premut el botó de l'ordinador. Ha buscat el processador de textos i ha creat un arxiu. Li agrada deixar caure els palpissos dels dits sobre les tecles i acaronar les protuberàncies de la efa i la jota amb delicadesa. Com dos granets vigorosos d'acne púber... Ha empassat saliva. El cursor no s'ha mogut. Ha continuat amb la mirada fixa en la ratlleta vertical fins que aquesta ha desaparegut; uns segons després, ha començat a viatjar per l'espai, amb tot d'estreles blancusses passant a tocar de la nau.

S'ha aixecat tot d'una, com empés per un rampell sobtat. S'ha dirigit a una de les prestatgeries. Ha regirat quatre portafolis i finalment ha agafat una mena de llibretes que hi havia damunt una pila de papers. Les ha torcades amb el palmell per llevar-los una mica la pols. Ha esbossat un somriure mig fingit.

Temps arrere, rebé una curiosa telefonada d'un familiar llunyà. Els cinc primers minuts de conversa va haver d'estar atent a l'explicació que l'interlocutor li feia perquè no acabava de caure qui dimonis hi havia a l'altra banda del telèfon. Es tractava de Teo Peiró, un cosí prim amb qui va perdre el contacte ja d'adolescent, quan sa tia l'envià a un internat a València. D'aleshores ençà només havien parlat unes quantes vegades, en coincidir en alguna boda o reunió familiar per l'estil. El cosí l'invitava a visitar, al poble, una antiga casa

abandonada des de feia un fum d'anys. Segons li va explicar, es dedicava a la propietat immobiliària (la conversa posterior el va delatar: es tractava fet i fet del que en diuen un *corb*, un d'aquells corredors que es dediquen a comprar a un preu molt reduït tot allò que ix a subhasta, i després hi fan negoci). Tenia l'ocasió d'adquirir una casa que l'actual propietari, per raons de bancs, necessitava vendre's peremptòriament. Teo Peiró havia sabut de l'interés de l'antic amo pels objectes d'art, i ell va intuir de seguida que la *ullada* no era sinó la verificació *in situ* d'alguna troballa que li poguera resultar *interessant*. Algún parent comú havia parlat al cosí de la seua afició per les antiguitats (les *coses antigotes*, recorda encara que va dir, amb un to de veu gros i indecent), i havia pensat demanar-li que l'acompanyara perquè li'n donara l'opinió com a expert. «Si en podem traure alguna coseta», li va comentar el cosí, «*fifty-fifty*. Per a això estan els parents, no?» La veritat era que, d'expert, ell no n'era gens, almenys no se'n considerava. Tenia alguns coneixements, sí, però els tenia una mica rovellats. Durant els primers anys a la facultat, havia eixit amb una estudianta d'art (una relació púdica que des del principi ell endevinà sense futur). Son pare comprava i venia peces del segle XIX i ell s'hi deixà dur de seguida. Des que van trencar, s'havia mantingut en contacte amb aquell món a través de lectures i algunes revistes del ram, però la relació no havia superat gaire aquells límits.

No cal dir que la invitació el va sorprendre força (qui collons li'n devia haver parlat, d'una cosa que fins i tot ell ja tenia oblidada?). A hores d'ara encara es pregunta per què hi va acceptar. Quedaren un dissabte després de dinar. L'edifici resultà ser un frau. Només vist des de fora, tot ell demanava

que l'ensorraren com més prompte millor. La claueta dels llums no responia, i van haver d'obrir els dos batents de la porta, de mobila vella i en un estat lamentable. La crosta de calç de les parets, que queia a trossos pertot, palesava una humitat antiga. Una simple ullada era més que suficient per a comprovar que, com a inversió, allò era balafiar temps i diners. Tot i això, Teo va voler fer-se una idea dels metres quadrats. «Mentriamentres, per què no revises l'habitació que dona al carrer?», l'encoratjà quan ja s'enfilava al terrat, escales amunt.

A ell, li va fer no sé què, posar-se a regirar coses que no eren seues. Recorda que va sentir el mateix que sentia de menut, quan la curiositat l'empel·lia a buscar entre les profunditats dels calaixos de la còmoda de la mare; amb l'oïda parada vigilant l'arribada d'algú, li entraven ganes d'anar al vàter, i es veia obligat a contraure les natges per controlar l'esfínter.

Accionà la maneta de la falleba, que va protestar amb un xerric de l'oblit dels anys, i va obrir els finestrons per tenir-hi una mica de claror. La primera impressió va quedar ratificada. Res d'interessant. Llibrots comprats a pes, alguna enciclopèdia escolar de postguerra i unes novel·letes de l'oest mig devorades per aquells fastigosos animalets argentats. Quan ja se n'eixia, però, li van cridar l'atenció uns bloquets de notes que hi havia sobre un tamboret de fusta, en un racó. Sostenien un canelobre (que, no cal dir-ho, ni tan sols era de plata). En alçar-l'en, el redolí impol·lut delatà una fina capa de polsim. Agafa els bloquets i els va fullejar. Semblaven una mena de diari personal. Una temptació! Escoltà el cosí baixar les escales. Llançava serps per la boca, irat per no haver fet cap

troballa que pagara la pena. En una reacció instintiva de la qual uns moments després va arribar a avergonyir-se, es ficà els quaderns a la butxaca de l'anorac i alimentà la còlera del corb confirmant-li que, allà, no hi havia res que meresquera continuar perdent el temps.

D'aquella col·laboració familiar, no hi havia hagut cap collita. Havien passat ja cinc o sis mesos i no n'havia tornat a saber res, del Teo. D'ençà d'aleshores no ha donat massa importància a les llibretes. Les va desar en un prestatge i el pas del temps va fer que se n'oblidara. La conversa amb Robert Arnau li les ha dutes al cap, i la curiositat per llegir-les li ha mossegat l'instint. Potser en podria traure profit?

Ha tornat a la cadira i ha obert un dels quaderns.